

JAARVERSLAG OVER DE BRUSSELSE ONTWIKKELINGS- SAMENWERKING IN 2020

Aan de zijde van vrouwen en mannen
in het Zuiden en in Brussel

BRUSSELS INTERNATIONAL
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

VOORWOORD

#BRUSSELSFORPEOPLE #BRUSSELSFORDEVELOPMENTCOOPERATION

Deze crisisperiode heeft meer dan ooit aangetoond dat landen elkaar nodig hebben en dat internationale solidariteit essentieel is. Iedereen werd op de proef gesteld, maar ons Gewest heeft daadkrachtig gereageerd.

Zo kreeg de ontwikkelingssamenwerking extra middelen en bleven terzelfdertijd de jaarprogramma's gehandhaafd. We hebben onze partnerregio's bijgestaan met humanitaire noodhulp en hebben ons soepeler opgesteld om Brusselse verenigingen en hun plaatselijke partners te steunen.

We zijn ook nieuwe projecten blijven ontwikkelen. Internationale solidariteit is enkel mogelijk als de Brusselaars erbij betrokken worden. Om onze gewestelijke actoren van de ontwikkelingssamenwerking te ondersteunen, hebben we daarom het Soliris-plat-

form gelanceerd. Dit hulpmiddel biedt ondersteuning aan onze gemeenten en is gericht op een sterker samenhangende en meer doeltreffende Brusselse ontwikkelingssamenwerking. Maar het is ook een belangrijke stap om onze vele verenigingen en diaspora's bij het internationale beleid van ons Gewest te betrekken. Brussel moet zijn multiculturaliteit omarmen, opeisen en internationaal als een troef uitspelen.

We mogen er niet meer aan twijfelen dat we de uitdagingen van morgen enkel kunnen aangaan door nog meer op solidariteit in te zetten. En het is ons gelukt om verder die richting op te gaan

Pascal Smet

Staatssecretaris belast met Stedenbouw en Erfgoed, Europese en Internationale Betrekkingen, Buitenlandse Handel, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

De administratie speelt een essentiële rol bij de openbare dienstverlening. En ongetwijfeld nog meer in een crisisperiode. 2020 heeft onze Brusselse bevolking niet gespaard, net zomin als die van onze partnerregio's. En diegenen die elke dag de administratie draaiende houden, werden evenmin gespaard. Ik zou hier deze mannen en vrouwen die achter de schermen werken, willen bedanken. Dankzij hen blijft het overheidsbeleid overeind, zelfs, en ik zou zeggen vooral, tijdens een crisisperiode. Ik denk dat Brussels International fier mag zijn dat men erin geslaagd is zoveel grote kwaliteitsvolle projecten te beheren, ondanks de delicate context wat betreft werkomstandigheden. En eenvoudigweg dat men aan de zijde van die vrouwen en mannen kon blijven staan die daar nood aan hadden, zowel in het Zuiden als hier.

Anne Claes

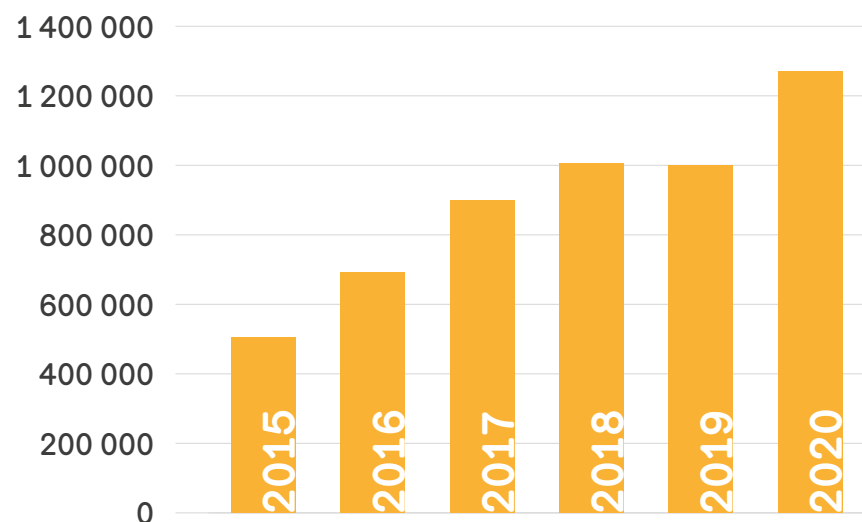
Directeur-generaal van Brussels International

2020, EEN JAAR OP ZIJN KOP. 2020, SOLIDARITEIT VOOROP.

2020 was een bijzonder ingewikkeld jaar. Naast de problemen waaraan ontwikkelingslanden dagelijks het hoofd moeten bieden, kwam daar nog de COVID-19-crisis bovenop. Die heeft het werk van de Brusselse administratie en haar partners ontregeld, maar heeft vooral impact gehad op de bevolking. In onze partnerregio's moest naast de impact op gezondheidswak ook een antwoord worden gevonden op de sociaaleconomische gevolgen van de lockdowns. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is solidair gebleven door naast zijn gebruikelijke programma's ook humanitaire hulp te bieden aan de Democratische Republiek Congo, Marokko en India. Als antwoord op dit moeilijke jaar voor het Zuiden heeft Brussel zijn budget voor ontwikkelingssamenwerking verhoogd tot meer dan 1.270.000 euro, een aanzienlijke stijging tegenover het budget van 1 miljoen euro voor 2019.

Jaarlijkse evolutie van de begroting zoals vastgelegd door de Brusselse ontwikkelingssamenwerking, in euro (afgerond op de eenheid)

Specifieke lijst met projecten van humanitaire hulp in het kader van de strijd tegen COVID-19 in 2020

Naam van de vereniging	Benaming van het project	Regio	Subsidiebedrag
Enabel	Noodhulp COVID-19	Kinshasa	75.000€
Enabel	Noodhulp COVID-19	Rabat-Salé-Kénitra	75.000€
We Social Movement	Noodhulp COVID-19	Chennai	50.000€
Totaal			200.000€

Voor Chennai heeft We Social Movement met zijn lokale partners samengewerkt om migrantenarbeiders en arbeiders in de informele economie (met name huispersoneel) rechtstreeks te ondersteunen en te voldoen aan hun basisbehoeften, en een internettoegang voor schoolverlatende kinderen te verzekeren.

In de Democratische Republiek Congo en in Marokko heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samengewerkt met Enabel - het Belgische agentschap voor ontwikkelingssamenwerking - om in het kader van reeds bestaande projecten een antwoord te bieden op de COVID-19-crisis.

In Kinshasa heeft Enabel gezorgd voor de levering van medisch materiaal aan het Hôpital Général de Référence Saint-Joseph in de gemeente Limeté, dat verantwoor-

delijk is voor het beheren van de COVID-19-epidemie voor twee miljoen inwoners. Ook vijf andere ziekenhuizen in Kinshasa die COVID-19-patiënten verzorgden, kregen hulp.

In de regio Rabat-Salé-Kénitra heeft Enabel samengewerkt met de Entraide Nationale - de Marokkaanse overheidsinstelling op het gebied van maatschappelijke bijstand. Maatschappelijk werkers in opleidingscentra van de regio Rabat-Salé-Kénitra hebben beschermingsmateriaal gekregen zodat ze hun opdracht bij de Marokkaanse en migrantenbevolking in goede gezondheidssomstandigheden konden voortzetten.

VOORTZETTING VAN DE PROGRAMMA'S EN OPSTARTEN VAN SOLIRIS.BRUSSELS, HET ONDERSTEUNINGSPLATFORM VOOR DE BRUSSELSE INTERNATIONALE SOLIDARITEITSACTOREN

In 2020 heeft de Brusselse ontwikkelingssamenwerking haar twee belangrijkste programma's voortgezet, namelijk de projectoproep voor initiatieven in ontwikkelingslanden ("PO Zuid") en de projectoproep solidair wereldburgerschap voor Brusselse jongeren ("PO Noord").

De twee onderstaande tabellen geven de geselecteerde projecten weer alsook het bedrag van de toegekende financiering.

Lijst van de projecten die gefinancierd werden in het kader van de projectoproep "Zuid" 2020

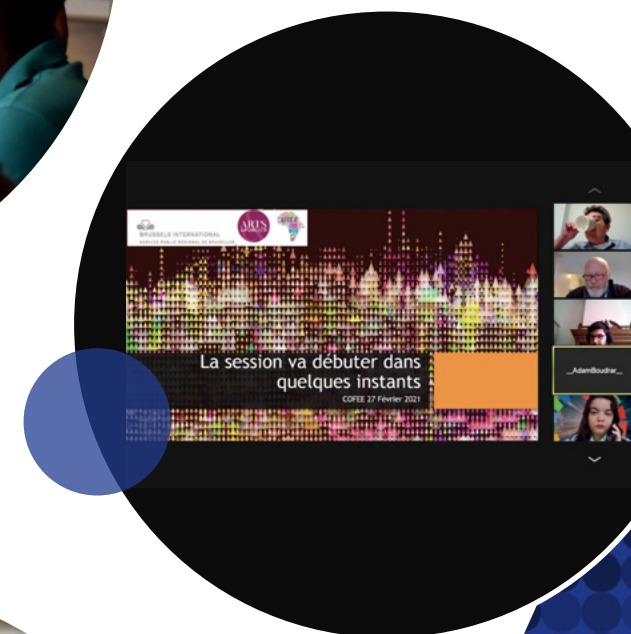
Naam van de vereniging	Benaming van het project	Regio	Subsidiebedrag
Caritas International Belgique	Réponse à l'insécurité alimentaire à Kinshasa	Kinshasa	116.000€
GROUPE ONE	J'entreprends@Rabat	RRSK	25.000€
RACINES DES 12	"Microfinance Kinshasa"	Kinshasa	25.000€
SOS Villages d'Enfants Belgique	LIMPOBA: des initiatives communautaires durables et inclusives pour la promotion des droits des enfants vulnérables de Kimbanseke, Kinshasa	Kinshasa	117.000€
Vormingplus Citizenne	Urban Entrepreneur Mobile 2ème édition	Paramaribo	25.000€
Skinfama	TUVAKANA 2	Kinshasa	25.000€
ACR+	L'IT au service de la valorisation des hommes et matières	RRSK	23.500€
Louvain Coopération au Développement	Appui à l'insertion professionnelle des jeunes dits « de la rue » de Kinshasa (RDC) à travers la création de micro-entreprises collectives	Kinshasa	117.000€
Totaal PO ZUID			473.500€

- Aangezien staatssecretaris Pascal Smet zowel belast is met ontwikkelingssamenwerking als met buitenlandse handel werd beslist de wisselwerking tussen deze twee luiken in het kader van de PO Zuid te beklemtonen. Zo kon hub.brussels nog meer betrokken worden bij de editie 2020 om haar ervaring op economisch vlak in te brengen.
- De PO Noord behoudt zijn focus op de bewustmaking van Brusselse jongeren, met bijzondere aandacht voor de selectie van de projecten, zodat ze nog meer rekening kunnen houden met de regionale sociaaleconomische verscheidenheid bij de uitwerking van hun activiteiten, om zo echt het breedst mogelijke publiek erbij te betrekken.

Lijst van de projecten die gefinancierd werden in het kader van de projectoproep "Noord" 2020

Naam van de vereniging	Benaming van het project	Subsidiebedrag
Arts et Publics	Coding for Equality Education	12.500 €
KIYO	Action4Rights	10.850 €
Kwa!	In equality	12.100 €
Les Nouveaux Disparus	Voyage du Nord au Sud	15.000 €
ULB-Coopération	Cooperation Games	8.884 €
Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (UCOS)	CHanGE2021 - Campagne sur la santé sexuelle et l'égalité des genres. Les jeunes font campagne pour l'égalité des sexes, les droits sexuels et reproductifs et la santé	14.672 €
Change	Jeune bruxellois conscient	15.000 €
Actions in the Mediterranean	Israël-Palestine: pour mieux comprendre	22.500 €
De Brusselse Organisatie voor de Emancipatie van Jongeren (D'Broej)	Change-makers: Each one of us can make a difference	24.800 €
Echos Communication	Ma voix pour toi	18.709 €
Ras El Hanout	Culture d'idées pour plus d'égalité	20.000 €
Défi Belgique-Afrique	Do It Belgique	24.985 €
Totaal		200.000 €

Les stéréotypes sont des opinions toutes faites, acceptées sans réflexion par une personne ou un groupe, et qui déterminent à un degré + ou - élevé ses manières de penser, de se sentir, et d'agir.

Bij projectoproepen voor initiatieven met een groter strategisch of beleidsmatig belang voor het Brusselse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking, of dat van zijn partners, werden ook andere subsidies toegekend.

Onderstaande tabel bevat de lijst van die subsidies.

Lijst van projecten van het middenveld, gefinancierd buiten de projectoproepen 2020

Naam van de vereniging	Benaming van het project	Regio	Subsidiebedrag
CNCD-11.11.11	Appui aux diasporas actives en citoyenneté mondiale et solidaire et en coopération internationale dans la Région bruxelloise via le développement de Soliris.brussels	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	95.000 €
KVS	Programme KVS à Bruxelles et Kinshasa	Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Kinshasa	75.000 €
Connexion	Initiation de deux nouvelles créations et création de matériel pédagogique et de communication en vue du prochain festival Connexion à Kinshasa	Kinshasa	25.894 €
BOZAR	Exposition extérieure de photographie contemporaine	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	30.000 €
Nouveau Système Artistique	Exposition Arts Congo EZA	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	14.990 €
Nouveau Système Artistique	60 ans d'In-Dépendance	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5.000 €
Ujima	Tango ya bokoko	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5.000 €
Totaal			250.884 €

Naast de twee projectoproepen en de humanitaire hulp in het kader van COVID-19 betreft de derde pijler van het Brusselse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking in 2020 de inspanningen die werden geleverd om het ondersteuningsplatform voor Brusselse actoren op het gebied van ontwikkelingssamenwerking op te zetten.

Deze stap, waarvoor het initiatief werd genomen tijdens de vorige legislatuur, heeft uiteindelijk kunnen leiden tot concrete elementen, namelijk opleidingen, de opbouw van een databank en de voorbereiding van een website die een goed instrument is voor de Brusselse actoren en diegenen die betrokken zijn bij ontwikkelingssamenwerking: www.soliris.brussels.

Door de subsidie van 95.000 euro voor NCOS-11.11.11 kon een voltijdse medewerker worden aangeworven om de hierboven vermelde instrumenten te ontwikkelen, met bijzondere aandacht voor hulp voor de diaspora's, rekening houdend met de specifieke sociodemografie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Soliris.brussels staat eveneens ten dienste van de Brusselse gemeenten. In 2020 is al rekening gehouden met dit luik, maar in 2021 zal het pas echt centraal staan in het Brusselse beleid.

De andere subsidies buiten de projectoproepen werden strategisch gekozen om de sociaaleconomische dimensie van culturele initiatieven tussen Brussel en Kinshasa te ondersteunen, in het bijzonder in het kader van de zestigste verjaardag van de onafhankelijkheid van de Democratische Republiek Congo.

We merken ook op dat onder de multilaterale partnerorganisaties UNICEF België een subsidie gekregen heeft van iets meer dan 100.101 euro waardoor het een in 2010 gestart partnerschap kan voortzetten om de waterzuivering in scholen in de strand rond Kinshasa te waarborgen.

Lijst van projecten gefinancierd op het gebied van multilaterale samenwerking

Naam van de vereniging	Benaming van het project	Regio	Subsidiebedrag
UNICEF België	Programme WASH écoles assainies	Kinshasa	100.101€
Totaal			100.101€

Tot slot werd in 2020 iets minder dan 47.000 euro bestemd voor werkingsuitgaven van de administratie. Naast het ontvangen van buitenlandse delegaties of missies naar het buitenland - op een lager pitje door de gezondheids-crisis - of nog diverse onkosten zoals abonnementen op gespecialiseerde tijdschriften, werd iets meer dan 6.000 euro besteed aan de vertaling in het Nederlands van het stripverhaal van Grip ("Wapenhandel: een business zoals alle andere?") en werd voor iets meer dan 35.000 euro een externe studie gefinancierd om de contouren van eerlijke handel in Brussel te schetsen, met het oog op het verkrijgen van het label "Fairtradegewest".

Naast acties die Brussels International rechtstreeks uitwerkt of superviseert, zijn ook andere Brusselse besturen actief op het gebied van ontwikkelings-samenwerking. Het Brussels Gewestcomité voor Ontwikkelingssamenwerking is in 2020 dienst blijven doen als een ruimte voor uitwisselingen en krachtenbundelingen voor al deze acties en instellingen.

EEN GEWESTCOMITÉ DAT NOG STEEDS RELEVANT IS, OOK AL HEBBEN SOMMIGE ACTIES VERTRAGING OPGELOPEN

Ter herinnering, de kaderordonnantie van 27 juli 2017 definieert de Brusselse ontwikkelingssamenwerking als het beleid en de acties van de Regering op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. Concreet dekt dit beleid de activiteiten die de algemene directie van Brussels International uitwerkt op basis van het budget "Ontwikkelingssamenwerking", dat meer dan 1.270.000 euro bedraagt in 2020.

De initiatieven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het vlak van internationale solidariteit beperken zich echter niet enkel tot dit beleid van ontwikkelingssamenwerking zoals het in de ordonnantie wordt gedefinieerd. Meerdere Brusselse instellingen en organisaties ondernemen immers acties met een grote rechtstreekse of onrechtstreekse impact op ontwikkelingslanden.

Zelfs indien deze activiteiten niet altijd onder het budget "ontwikkelingssamenwerking" vallen, en dus niet automatisch worden beheerd door Brussels International, erkent de kaderordonnantie de noodzaak deze verschillende acties te coördineren en zich te vergewissen van de positieve impact op de bevolking in het Zuiden. Dat is de reden waarom het Gewest in 2018 een Comité heeft opgericht dat moet zorgen voor de samenhang van het Brusselse beleid ten voordele van duurzame ontwikkeling van de landen in het Zuiden.

Concreet zorgt dit gewestelijk comité voor een uitwisseling van informatie tussen de Brusselse instellingen die rechtstreeks of onrechtstreeks in contact staan met ontwikkelingslanden en voor een dialoog tussen experts en andere Belgische beleidsniveaus.

Overeenkomstig de kaderordonnantie vergewist het Comité zich er zo van dat de door de regeringsdiensten en de autonome bestuursinstellingen genomen initiatieven in andere bevoegdheidsdomeinen dan ontwikkelingssamenwerking de ten gunste van ontwikkelingssamenwerking geleverde inspanningen aanvullen.

De volgende tabel stelt de Brusselse instellingen en organisaties voor die in 2020 in het Comité actief waren, en geeft ook voorbeelden van acties die zijn uitgevoerd door de leden van dit Comité. Wegens de COVID-19-crisis zijn de activiteiten van meerdere comitéleden op het gebied van internationale betrekkingen en ontwikkelingssamenwerking in 2020 echter afgenomen.

- Begeleiding van de regio Rabat-Salé-Kénitra bij het opzetten van een nieuw regionaal observatorium voor territoriale dynamiek, via expertiseopdrachten en technische bijstand, met een expert die ter beschikking gesteld werd (in samenwerking met het CIBG). Ondanks de gezondheids-crisis die de uitwisselingen beïnvloedde, konden Brusselse experts via drie virtuele vergaderingen toch feedback geven over het door Rabat verrichte werk.

- Begeleiding van de regio Rabat-Salé-Kénitra bij het opzetten van een nieuw regionaal observatorium voor territoriale dynamiek (in samenwerking met perspective.brussels).

- Ontvangst van een afvaardiging plaatselijke verkozenen van Mali, regio Koulikouro, waar zich een Belgisch militair station bevindt, voor een studiebezoek over onder meer verwerking van gebruikt water, sanering van de stad en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt van jongeren. Voorstelling van de beroepsopleiding van jongeren en de Jongerengarantie op vraag van het Koninklijk Instituut voor Internationale Betrekkingen (Egmont) met deelname van Bruxelles-Formation, het Beroepenpunt, Molengeek en de Mission Locale de Schaerbeek.
- Technische bijstand en versterking van de capaciteiten op het gebied van partnerbeheer, de beroepsopleiding van personeelsleden van de dienst voor arbeidsbemiddeling, de uitwerking van de Jongerengarantie in het BHG enz. Op vraag van het GIZ voor het pan-Afrikaanse project Youmatch.
- Technische bijstand en versterking van de capaciteiten van personeelsleden van ANAPEC (Marokko) inzake internationale mobiliteit van werknemers en hun inschakeling op de arbeidsmarkt. Op vraag van Enabel inzake Europese financiering (PALIM-project).

VIVAQUA
WATER VOOR HET LEVEN

- ▶ Gift van 185.000 euro voor het multilaterale fonds Adaptation Fund (AF).
- ▶ Gift van 1.000.000 euro voor het multilaterale fonds Green Climate Fund (GCF).
- ▶ Financiering ten belope van 466.620 euro voor de invoering van een systeem van hernieuwbare energiebevoorrading in de colleges voor beroepsopleiding in Oeganda, via een overeenkomst met Enabel;
- ▶ Financiering ten bedrage van 306.325 euro voor een programma voor bebossing, herbebossing en behoud van de biosfeer in vier districten die grenzen aan Kigali in Rwanda, via een overeenkomst met Enabel;
- ▶ Financiering ten belope van 86.320 euro voor een project om zonnepanelen te ontwerpen, te leveren en te installeren op de daken van scholen in de Palestijnse gebieden, via een overeenkomst met Enabel;
- ▶ Subsidie van 29.685 euro voor de laatste financieringsschijf van het PAC2A-project om de klimaatverandering te verzachten en zich eraan aan te passen door het bevorderen van de bijenteelt in Kinshasa (DRC), gedragen door ULB Coopération in het kader van de projectoproep Zuid LB-BI 2017.
- ▶ Op basis van de "waterordonnantie" van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt een deel van de ontvangsten van de facturen van Vivaqua toegewezen aan een internationaal solidariteitsfonds in de watersector. Op basis van deze financiële enveloppe organiseert Vivaqua een jaarlijkse projectoproep in samenwerking met Leefmilieu Brussel. In 2020 werden vijf projecten geselecteerd en gefinancierd, voor een totaalbedrag van 361.178 euro. Die projecten liggen verspreid over Rwanda, Burkina Faso, Palestina, Haïti en Oeganda.

- ▶ Deelname aan de gezamenlijke projectoproep "Zuid" met Brussels International, door een technische expertise in te brengen voor de selectie van de projecten.
- ▶ Het MBI-project (ondersteund door Enabel) bestaat erin de Marokkaanse migrantengemeenschap in België aan te moedigen te investeren in Marokko. Hub.brussels, en in het bijzonder de dienst 1819, heeft goede praktijken uitgewisseld met de projectdragers, die in maart 2020 op bezoek zijn geweest om de helpdesk in actie te zien, de begeleidingsprogramma's, het beheer van het webplatform, enz. Dit bezoek was nuttig als inspiratie om hun eigen tools te ontwikkelen.
- ▶ Het bureau hub.brussels van Dakar werkt samen met Enabel aan het ontwikkelingsproject van het AGROPOLE CENTRE in Senegal (<http://senegal-emergent.com/fr/projet-phare-pse-creation-de-trois-agropoles-integres>). Het bureau heeft ook de actoren van het vrouwelijk ondernemen in Senegal opgelijst. Project dat moest worden voorgesteld bij de prinselijke economische missie.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

► Deelname aan het Gewestelijk Comité.

- Beheer van het secretariaat van het Gewestelijk Comité (verzamelen en verspreiden van informatie en goede praktijken, ontmoetingen in goede banen leiden, opstellen van de notulen, enz.).
- Uitwerking van het Brusselse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking, voorgesteld in dit verslag.

2021 WORDT EEN JAAR VAN UITDAGINGEN

Ondanks de moeilijkheden in 2020 heeft de Brusselse ontwikkelingssamenwerking haar belangrijkste programma's op koers kunnen houden, heeft ze nieuwe tools ontwikkeld, in het bijzonder soliris.brussels, en heeft ze tegelijk het hoofd kunnen bieden aan de COVID-19-crisis die onze partners in het Zuiden maar ook in Brussel getroffen heeft.

2021 dreigt echter onzeker te blijven. Vooreerst omdat de COVID-19-epidemie onvoorspelbaar blijft. Vervolgens omdat de gevolgen ervan op lange termijn even zwaar dreigen te worden als de onmiddellijke gevaren in het jaar waarin de epidemie opdook. De impact op de bevolking van het Zuiden en van de overheden die al zoveel moeilijkheden hebben, het financiële evenwicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat zou kunnen wankelen, en de druk door de voortdurende noodsituatie op de partners en medewerkers van de Brusselse ontwikkelingssamenwerking zijn allemaal factoren die de acties in 2021 onder druk zouden kunnen zetten.

Maar welke moeilijkheden er ook zouden zijn, de Brusselse ontwikkelingssamenwerking zal een voorbeeld nemen aan de veerkracht van de bevolking in het Zuiden en zal haar opdrachten aan de zijde van vrouwen en mannen verder zetten, bij ons en elders.

INHOUDSTAFEL

Voorwoord.....	2
2020, een jaar op zijn kop. 2020, solidariteit voorop	4
Voortzetting van de programma's en opstarten van soliris.brussels, het ondersteuningsplatform voor de Brusselse internationale solidariteitsactoren	6
Een Gewestcomité dat nog steeds relevant is, ook al hebben sommige acties vertraging opgelopen	14
2021 wordt een jaar van uitdagingen	20

Verantwoordelijke uitgever: A. Claes - Sint-Lazarusplein 2, 1035 Bruxelles

Sint-Lazarusplein 2 • 1035 Bruxelles

info@sprb.brussels
www.international.brussels
www.overheidsdienst.brussels